

INSPIRATIONS-PUNKTER [KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

5. april 2017
17/02708-6
ama-dep

Samråd i ERU den 7. april 2017 – Spørgsmål Å – AD stillet efter ønske fra Morten Bødskov (S).

Spørgsmål Å

Ministeren bedes redegøre for synet på Finanstilsynets ”Redegørelse for undersøgelse af danske bankers involvering i ”Panama-papers”-sagen”.

Spørgsmål AA

Ministeren bedes redegøre for, hvilke initiativer ministeren agter at iværksætte på sit ressortområde for at dæmme op mod lignende sager i fremtiden.

Spørgsmål AD

Ministeren bedes i lyset af Berlingskes historier den 21. marts 2017 redegøre for om han mener, at bankernes interne kontrol af eksempelvis hvidvask og anden økonomisk kriminalitet virker tilstrækkelig robust til at kunne indfri lovgivningens hensigter, og om Finanstilsynet har tilstrækkelige ressourcer og lovgivningsmæssige redskaber til at kunne forfølge mistanker om og kunne sanktionere brud på den finansielle lovgivning?

Indledning

- Tak for invitationen til samrådet, hvor jeg bl.a. får lejlighed til at redegøre for de initiativer jeg arbejder på som opfølgning på redegørelsen om Panama-Papers.
- Jeg vil efter aftale med justits- og skatteministeren besvare spørgsmålene, der vedrører mit ministerområde, hvorefter jeg med formandens tilladelse vil overlade ordet til skatteministeren og derefter justitsministeren.
- Samrådsspørgsmålene udspringer alle af de to store internationale hvidvasksager – Panama-Papers og Moldova-sagen.
- Begge sager har vist, at danske og udenlandske banker har været misbrugt til hvidvask af penge.
- Det siger sig selv, at det er helt uacceptabelt.
- Danske banker skal holde sig lang væk fra aktiviteter, der indebærer risiko for hvidvaskning, herunder skatteunddragelse.
- Det er derfor afgørende, at bankerne bliver bedre til at løfte den vigtige samfundsmæssige opgave, som de har i relation til at bekæmpe hvidvask.
- Det er også min oplevelse, at sektoren har erkendt dette – og er i gang med at tage de nødvendige initiativer for at sikre det. Det er i institutternes egen interesse, da disse sager blot medvirker til at svække tilliden til sektoren og dens image.
- Vi skal i fællesskab sikre en effektiv indsats mod kriminelle, der forsøger at misbruge det finansielle system til hvidvaskning og finansiering af terrorisme.

Spørgsmål Å – Ministerens syn på Finanstilsynets redegørelse om Panama-papers

- I forhold til spørgsmål Å om mit syn på Finanstilsynets redegørelse om Panama-papers er jeg tilfreds med, at vi har fået en grundig undersøgelse af bankernes involvering i sagen.
- I sin redegørelse konkluderer Finanstilsynet, at antallet af kunder med bankforretninger, der kan anvendes som led i skatteunddragelse er faldet over den 10-års periode, som undersøgelsen vedrører.
- Rapporten tegner dog også et billede af, at bankernes ledelse gennem tiden ikke har haft tilstrækkeligt fokus på at sikre, at hvidvaskreglerne bliver overholdt, hvilket den seneste sag desværre bekræfter. Det skal der selvfølgelig rettes op på.
- Finanstilsynet har anmeldt Danske Bank og Nordea til politiet for overtrædelse af hvidvaskloven.
- Undersøgelsen giver endvidere anledning til, at Finanstilsynet i sin tilrettelæggelse af fremtidige inspektioner hos bankerne om overholdelse af hvidvasklovens regler, vil udtage enkelte af de adspurgte banker til yderligere undersøgelse af bankernes foranstaltninger til forebyggelse af hvidvask mv.
- Den endelige vurdering af, hvilke banker der skal undersøges nærmere foretages af Finanstilsynet og sker ud fra en risikobaseret vurdering af det samlede risikobillede for den finansielle sektor.
- På baggrund af sin undersøgelse er Finanstilsynet kommet med en række anbefalinger. Bl.a. har de anbefalet at ledelsesernes ansvar skærpes.
- Disse anbefalinger er jeg positivt indstillet overfor, og det er blandt andet dem som jeg aktuelt har en drøftelse om med en række af Folketingets partier.

Spørgsmål AA – initiativer på Erhvervsministerens ressortområde

- Det bringer mig til spørgsmål AA, som netop drejer sig om, hvilke initiativer jeg agter at iværksætte på mit område for at dæmme op for lignende fremtidige sager.
- Regeringen har allerede i lyset af Panama-sagen gennemført en række initiativer, der skal øge indsatsen på hvidvaskområdet.
- Vi har fremsat en ny hvidvasklov, der indebærer en mere effektiv og risikobaseret tilgang til hele området. Vi har også foreslået at vi strammer kravene til vekselbureauer, som bl.a. skal omfattes af en tilladelsesordning.
- Endvidere har vi skærpet sanktionerne for overtrædelse af den finansielle lovgivning, og vi har lagt op til at styrke udvekslingen af oplysninger mellem Finanstilsynet og SKAT.
- Derudover har jeg i forlængelse af Finanstilsynets rapport om Panama-papers fremlagt seks initiativer til, hvordan vi kan styrke indsatsen på hvidvaskområdet.
- Generelt mener jeg, at der er behov for at øge den øverste ledelses opmærksomhed på og ansvar for at hvidvasklovgivningen overholdes og at sanktionsniveauet skærpes. Vi skal også understøtte koordinationen.

Skærpelse af ledelsens ansvar

- Jeg foreslår, at ledelsesmedlemmernes egnetheds- og hæderlighedskrav skærpes, så overtrædelse af hvidvasklovgivningen omfattes af ledelsesmedlemmernes ansvar efter disse krav.
- Det muliggør, at det enkelte bestyrelses- eller direktionsmedlems egnethed i højere grad end i dag kan revurderes, hvis hvidvaskreglerne brydes. Det betyder, at et ledelsesmedlem om nødvendigt kan afsættes fra sin stilling.

Skærpelse af sanktionsniveauet

- Et væsentligt element i sikre efterlevelsen af hvidvaskloven er effektive sanktioner, der står i rimeligt forhold til overtrædelsernes grovhed og har en afskrækkende effekt.
- Jeg har derfor foreslået at niveauet for bødesanktioner til juridiske såvel som fysiske personer ved overtrædelse af hvidvaskloven skærpes.

Skærpelse af rådgiveransvaret

- For så vidt angår rådgiver ansvaret vil vi kigge nærmere på det.

Opfølgning på virksomhedernes registrering af reelle ejere

- Fra maj 2017 tages registret over reelle ejere i brug, bl.a. for K/S'er.
- Erhvervsstyrelsen vil informere virksomhederne i forbindelse med ikrafttræden med henblik på, at flest muligt foretager registrering med det samme.
- Jeg foreslår i den forbindelse, at der følges op på virksomhedernes, herunder kommanditselskaber, efterlevelse af det kommende registreringskrav, så de overholder deres forpligtelser til at registrere deres reelle ejere.
- Kendskab til virksomhedernes reelle ejere skaber gennemsigtighed og er et vigtigt redskab i kampen mod skattely.

Øgede ressourcer og dialog

- Desuden foreslår jeg, at Finanstilsynets skal tilføres flere ressourcer for derigennem at styrke hvidvaskbekæmpelsen.
- Det skal blandt andet ske ved en øget myndighedsindsats i forhold til at foretage flere tilsynsbesøg hos virksomhederne for ad den vej at undersøge virksomhedernes foranstaltninger mod hvidvask.

- Desuden skal dialogen om reglerne og deres forståelse mellem sektoren og Finanstilsynet intensiveres.
- Sigtet er, at myndighederne og virksomhederne i højere grad drøfter hvordan virksomhederne indretter deres aktiviteter på den mest hensigtsmæssige måde i forhold til hvidvaskforebyggelse.

Hvidvaskstrategi

- Endelig foreslår jeg, at der udarbejdes en strategi for hvidvaskområdet, der kan sikre en koordineret og effektiv tilgang til området på tværs af myndighederne.
- Mange danske myndigheder er allerede i dag involveret i arbejdet med at bekæmpe af hvidvask og terrorfinansiering.
- Med en hvidvaskstrategi vil denne indsats blive styrket, og bidrage til at nedbringe omfanget af hvidvask.
- Samlet set skal det være langt sværere for kriminelle at udnytte det danske system til hvidvask, hvilket er en dagsorden, som jeg går ud fra vi alle kan være fælles om.

Spørgsmål AD – bankernes interne kontrol og Finanstilsynets kompetencer og ressourcer

Bankernes interne kontrol

- Jeg vil nu rette mig mod spørgsmål AD om bankernes interne kontrol og Finanstilsynets kompetencer m.v.
- Den seneste tids sager viser jo desværre, at der ikke har været den fornødne opmærksomhed i bankerne.
- Den manglende fokus på hvidvaskreglerne hos bankerne er også reflekteret i de to politianmeldelser af Danske Bank og Nordea.
- Når Finanstilsynet finder, at det er berettiget at politianmelde to banker, er det jo udtryk for, at der har været væsentlige

mangler i bankernes måde at indrette deres forretninger på i forhold til at dæmme op for risikoen for at blive misbrugt til hvidvask- og terrorfinansiering.

- Bankerne skal være med til at løfte sit samfundsansvar for, at lovgivningen bliver overholdt. Det er afgørende, at sektoren selv medvirker til aktivt at sikre, at det finansielle system ikke bliver misbrugt til hvidvaskformål.
- Jeg har derfor også noteret mig, at Finans Danmark slår fast, at bekæmpelse af hvidvask og skattely er en vigtig fælles samfundsopgave, hvor bankerne har et særligt ansvar.
- Det er jeg naturligvis enig i, og jeg forventer derfor, at sektoren selv fremover vil bidrage langt mere til, at sådanne sager ikke opstår igen.

Finanstilsynets ressourcer og redskaber

- I forhold til Finanstilsynets ressourcer har jeg – som tidligere nævnt – foreslået, at der tilføres flere ressourcer til Finanstilsynet for derigennem at styrke den samlede tilsynsindsats på området.
- De seneste to sager understreger desværre behovet for flere kræfter hos Finanstilsynet, som både kan tage på tilsynsbesøg, men også indgå i en øget dialog med bankerne.
- Tak. Jeg vil nu give ordet til skatteministeren